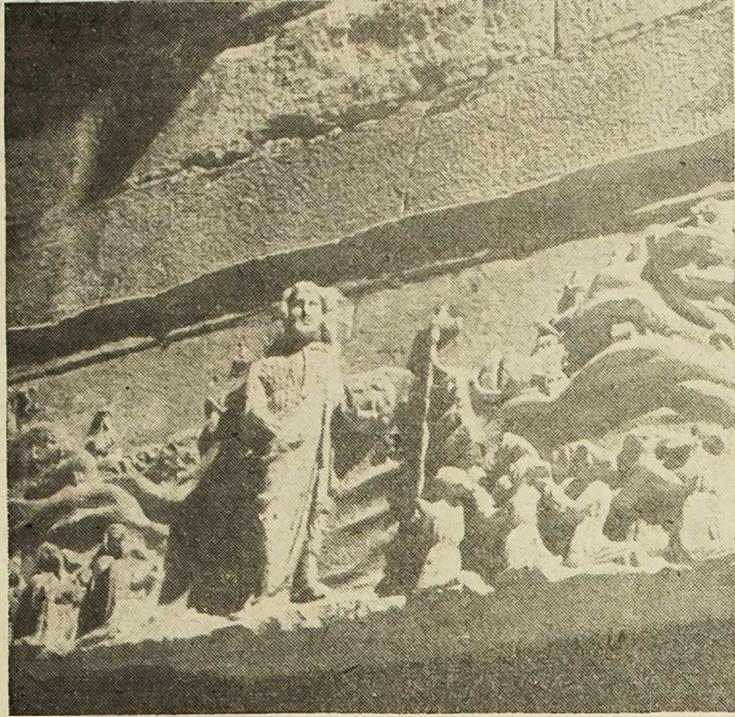

Historijski spomenici

Pored interesantnog zvonika, na crkvi sv. Ivana ima i niz drugih interesantnih detalja. Posebno se ističu umjetnički izrađene stepenice, koje su zajednički izradili majstori Ivan Pribislavić i Nikola Fiorentinac. O tome je sastavljen i ugovor između uprave crkve i majstora graditelja, datiran 21. X 1460. Inače, Ivan Pribislavić radio je također i na katedrali u zajednici sa majstorom Nikolom, što je svakako značilo da se radilo o čovjeku sa velikim umjetničkim dometom. To nam pokazuje i detalj sa stepenica crkve sv. Ivana prikazan na slici. Reljef prikazuje motiv molitve, izrađen vrlo plastično i u najistaknutijim detaljima. Bez obzira na tematiku, koja je u ono doba bila uobičajena, jer su se uglavnom prikazivali srednjovjekovni crkveni motivi ipak moramo zaključiti da su umjetnici onog vremena znali i te kako razbuditi svoju maštu, koja je umjetnički triumfirala nad često skučenom i tradicionalnom srednjovjekovnom formom.

Tekst i snimak: J. Celar

Prijave za klimatsko liječenje ratnih vojnih invalida

Prema posebnim uputstvima liječilištu, odnosno odmaralištu Sekretarijata Saveznog izvršnog vijeća za socijalnu politiku i komunalna pitanja, banjska i klimatska liječenja ratnih i vojnih invalida trajat će počev od 1961. godine preko cijele godine. Rok za prijavljivanje liječenja određen je do 15. siječnja 1961. godine. Poslije ovog roka uzimat će se u obzir samo one prijave, koje budu podnijete na zahtjev liječnika javne zdravstvene službe u skladu sa Pravilnikom o indikacijama i kontraindikacijama za banjsko i klimatsko liječenje.

Liste invalida kojima je odobreno liječenje dostavljat će se odmah priradnom ili banjskom

liječilištu, odnosno odmaralištu Saveza RVI, osim lista invalida koji boluju od TBC i invalida, kojima je potrebno liječenje na srednjem ili sjevernom primorju. Osim toga Upravi za invalidska i boračka pitanja Savjeta za socijalnu zaštitu u Zagrebu dostavljat će se samo oni bolnički listovi u kojima je invalid izjavio žalbu protiv rješavanja prvostepene komisije. Prema najnovijim uputstvima, invalidima se ne će moći odobriti ni jedno drugo liječenje, osim onih, koji su navedeni u posebnim uputstvima dostavljenim Odjelu za društvene službe NO-a kotara Sibenik. (T. D.)

Odgojni problemi

Odnos prema dječjim željama

Malo je naći roditelja, koji imaju malu djecu, a da nisu preplavljeni dječjim željama. Dovoljno je prozračiti ulicom i pratiti majku i dijete od izloga do izloga. Ređa se niz želja, posebno kod djevojčica, a posebno kod dječaka. Roditelji većinom bježe od izloga, beba, auta, konjića, vlakova itd., a djeca potječu roditelje za rukave i mole: »Mamica kupi mi bebu! Bit će ti dobra! U najranijem djetinjstvu su male želje i to za male stvari.

Kako raste dijete, povećavaju se i želje, pa roditelji zaista često ne znaju, kako postupiti. Oni bi željeli učiniti svoju djecu sretnom i zadovoljnom, ali ipak oprez u pitanju želja, preporučuju pedagogi. Razumljivo je, da je dijete nezadovoljno, ako mu se želja ne udovolji.

Stoviše, dijete odmah o tome daje i svoj sud. »Ti nisi dobra majka!« ili »Tata ti si zločest!« Neugodni su ovo dječji sudovi, ali tu ne smijemo biti sentimentalni, jer su ti sudovi trenutni. Oni su samo sredstvo u dječjim rukama, da postignu ono, za čim momentano teže.

Ruski pedagog Makarenko u ovim situacijama preporučuje jedan razgovor s djetetom u kojem će otac ili majka izložiti porodičnu mogućnost. Majka će reći djetetu: »Zadnji put smo ti kupili lokomotivu, sada tražiš novu igračku. Mama i tata ti ne mogu kupiti sve. Nešto od tvojih prihoda mora se potrošiti za hranu, tebi za cipele, neki za haljmicu« itd. Ako su djeca nešto zrelija, onda razgovor o njihovim željama može teći i u ovom obliku: »Mi živimo s tobom zajedno, imamo zajedničke poslove, zajedničke radosti, pa ti ne misli, da nije i nama žao, što ti ne možemo kupiti konjića. Doći će vrijeme kad ćemo i bo-

lje živjeti, pa ćemo se još više veseliti. Ali i ti moraš nešto tome pridonijeti!« Kako vidimo Makarenko preporuča ozbiljan razgovor s djetetom i to kao ravnopravnim članom porodičnog kolektiva. Treba dakle, izbjegavati srditost i ušutkivanje djeteta. Princip savremenog odgoja traži, da se svi problemi rješavaju u mirnoj atmosferi, bez naprezanja i bučnosti.

U uslovima ovakvog odgoja i života u porodici, moći će roditelji bez poteškoća zauzeti pravilan stav prema dječjim željama. Svakako dakle, svim dječjim željama ne možemo udovoljiti. Nažalost neki roditelji postupaju obrnuto. Slijepa ljubav prema djeci, dovodi ih do toga, da ih oblače bolje, nego sebe i izvan granica svojih materijalnih mogućnosti. Majke nalaze opravdanje zato u izjavama: »Kad se nisam mogla nositi ja, kako sam željela, neka se barem zadovolji moje dijete.« Postavlja se, međutim, pitanje u kakvoj će se situaciji naći dijete u životu, kada materijalni uslovi ne budu u skladu sa željama ili, ako ti izvori presuše?

Odgovor na ovo pitanje dat će ovaj slučaj:

Mati je svog jedinca sina neobično voljela. Naravno, ta ljubav ispoljavala se i u udovoljavanju njegovih želja. Dijete je živjelo zadovoljno i bezbrižno, jer je imalo sve što je željelo. Međutim, ta sreća bila je kratkog vijeka. Majka je umrla. Njenom smrću, nestali su i izvori koji su uvjetovali bezbrižan i lijep život djeteta. Nije se mogao naviknuti na oskudijevanje, pa se najprije dao na lagano krađu. To ga je odvelo još i dalje, pa je u tome napredovao do provalnika. Ukradene stvari vješto je preprodavao, dok na-

Razgovor s predsjednikom NOH-e Drniš Uspjeh u lokalnim akcijama

Za predsjednika Općinskog komiteta Narodne omladine u Drnišu izabran je prošle godine Ozren Mijić. U kratkom razgovoru s našim suradnikom, on je, između ostaloga, rekao:

— Na području općine imamo 53 aktiva u selima, 6 u poduzećima i 6 u školama. Svi zajedno imaju 4.120 članova. Budući da naša općina nastoji rješavati probleme kulturne i privredne zaostalosti rad omladine dobro napreduje. Sve veći broj omladinaca uključuje se u društveno samoupravljanje. U SSRN učlanjeno je 1.236 omladinaca, dakle svaki treći omladinac, a u SK 250.

Kakva je aktivnost omladine

po selima?

— Aktivnost omladine neprestano napreduje prema prilikama i mogućnostima. Ako prosvjetni radnici pomažu omladini, naročito ako prostorije zadruga nisu zauzete za druge svrhe, onda je rad omladine vrlo dobar, kao u Unešiću. Inače se ne može ni očekivati da bude naročito uspješan. Govoreći općenito može se reći da rad omladine na selu i-pak zadovoljava.

Što nam možete reći o sudjelovanju omladine vaše općine na radnim akcijama?

— Aktivnost omladine naše općine nije se ograničila samo na

organizaciono sređivanje i omasovljenje, naročito na rad na kulturno-zabavnom polju, nego i posebno na pripreme za sudjelovanje u lokalnim i saveznim radnim akcijama. Iz naše općine sudjelovalo je u sastavu kotarske brigade 60 omladinaca na izgradnji Autoputa. Od toga broja ima 12 udarnika i velik broj specijalno povaljenih. Što se pak tiče lokalnih radnih akcija, omladina je sudjelovala u radu na elektrifikaciji sela, popravljajući putova i izgradnji nogometnih igrališta. Tako su omladinci iz Planjana izgradili vodovod i popravili seoske putove, iz Unešića nogometno igralište, dok su omladinci iz Kadine Glavice i Ružića radili na elektrifikaciji svoga sela, a oni iz Trbounje i Drniša uredili nogometna igrališta. Ove godine je omladina drniške općine samo za lokalne radne akcije dala oko 6.000 radnih sati.

Koji su glavni problemi mladih na selu?

— Jedan od najvećih problema koji ometa težnje i nastojanja mladih na selu jest nedostatak financijskih sredstava, a zatim i društvenih prostorija. Nadalje, u praksi se pokazalo također, da prosvjetni radnici i SK ne pomažu mladim ljudima na selu. Mi se borimo da sve te probleme riješimo što prije i što bolje, kako bi omladina naših sela što uspješnije djelovala.

I na kraju, kakvi su planovi rada Općinskog komiteta Narodne omladine?

— Nastojimo da organizacije omasovimo i da povećamo njihovu aktivnost na unapređenju poljo-

privrede i uopće idejno-političkog života. Zatim, uključit ćemo u aktiv NO-e sve dake VII i VIII razreda osnovnih škola. Nadalje, organizirat ćemo seminar za omladince članove sekretarijata i pokrenuti tribinu mladih u Drnišu, te podići idejno-politički rad — rekao je na kraju predsjednik Općinskog komiteta NOH-e u Drnišu Ozren Mijić. (M. Ž.)

naši ljudi

Konac djelo krasni

Još nekoliko mjeseci i star školske klupe postat će samo drago sjećanje. Napustit će ih djevojke i mladići, koji su u njima proveli najljepše trenutke svoga života. Glas školskog zvona neće ih više zvati na okup. Poneki od njih možda se više ne će ni vidjeti.

A oni su sada bezbrižni i miju se i raduju tome času. Čekaju ga s nestrpljenjem, kaonoge generacije prije njih. I u tom trajanju pleru male, istinite priče svoga života. Pune želja i najljepših nada. Pa jednom kad se rastanu, oni će ih povezivati Dozivati u pomoć već pomalo zaboravljena sjećanja.

U gimnazijskim klupama sreli smo se s jednim od njih. Na nekoliko uzgred postavljenih pitanja odgovorio nam je Ante Bandalo.

Mladi ste. Da li vam ponekad sputavaju mladost?

— Bude i toga. Ne znam, možda kadkad i s pravom, ali vjerujem više puta bez razloga. Čini mi se da se ponekad i krivo shvaća današnja mladost. Odatle potiču, duboko sam uvjeren, i neki nespoznajumi. Koji bi se s malo više razumijevanja mogli sasvim izbjeći.

Shvaćate li školu kao obavezu ili kao dužnost?

— Neću reći da mi gimnazija nije draga, da ju nisam prigrlio kroz ovo nekoliko godina, no, isto tako, puno bi mi više zadovoljstva pružila nastava u školi budućih pomoraca. Zna-te svi mi imamo neke svoje sklonosti.

Kod nastavnika što najviše cijenite?

— Divim se dobrom predavaču.

Ove godine matura nije kao lani. Je li bolje ovako?

— Mišljenja sam da je ovo bolji i prikladniji način. Mi učenici dočekujemo maturu s nekako više sigurnosti. Samo nemojte krivo shvatiti: ipak smo svjesni da je znanje ono što će nam omogućiti da pređemo ovu posljednju srednjoškolsku stepenicu.

Imate li povjerenja u sebe. Utječu li drugi na vaše mišljenje?

— Imam. Ne obraćam mnogo pažnje na okolinu.

Što mislite o svojim drugovima?

— Sve najbolje. Bolje društvo ne bih želio imati. Iskreni smo jedan prema drugome, povjeravamo se, savjetujemo jedan drugoga. Među nama nema zavisti.

Kako zamišljate savremenog mladića?

— I na to još da odgovorim. Pa dobro, zapišite: da je modernih nazora, da ide u korak s vremenom, da je svijestan svoje uloge i dužnosti u društvu.

Vaš najdraži pisac?

— August Senoa. Prije svega njegova »Seljačka buna«. Velika je to ličnost naše književne prošlosti.

Što mislite o nastavi slobodnih aktivnosti?

— Vrijedna je to i korisna novina. Ona mnogo znači u današnjoj školi. Mi, koji ubrzo završavamo školovanje, možda i nijesmo osjetili sve njene prednosti. Oni što će nas naslijediti imat će tu priliku. Koju uzrečicu najradije spominjete?

— Prije svega: »Na muci se poznaju junaci«. A i onu: »Konac djelo krasni«. Možda i zbog školskih briga.

S kakvim osjećajima odlazite u školu?

— Pa to zavisi od toga kako sam se spremio.

Što radite u slobodno vrijeme?

— Volim malo protegnuti noge tjerajući loptu. A onda, znate, drago mi je malo poći i na ples. Pa tu su i dobri filmovi i kazališne predstave. Neću reći da mi zadovoljstvo ne prčinja i dobra knjiga.

Slušate li rado savjete starijih?

— Primam ih kao dobrodošle. Ne usvajam ih uvijek, bar ne onda, ako su u protivurječnosti s mojim nazorima.

Što ćete ponijeti kao najljepšu uspomenu iz školskih klupa?

— Svakako svoje drugove i kolegice. I profesore, naravno.

Što vas se najviše doima u umjetničkim djelima?

— Neposrednost i iskrenost kazivanja.

Đ Bećir

PRODAVAONICA VOĆA I POVRĆA U ZLARINU

Stanovništvo otoka Zlarina uglavnom sačinjavaju radnici i službenici zaposleni u industrijskom bazenu Sibenika i iseljenici povratnici. Osim toga poznato je da u ljetnoj sezoni u Zlarinu boravi velik broj stranih i domaćih turista. Iz tih razloga već davno se osjećala potreba otvaranja prodavaonice voća i povrća na otoku. O tome problemu raspravljalo se u mjesno Turističkom društvu i u Mjesnom odboru. Podnesen je zahtjev Savjetu za robni promet Narodnog odbora općine, koji je kako se saznaje riješen pozitivno. Otvaranje pi-ljarske radnje u Zlarinu očekuje se u siječnju ove godine. (T. D.)

